

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ: ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА УПРАВЛІНСЬКІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

STRATEGIC MANAGEMENT OF THE TRANSFORMATION OF CRITICAL INFRASTRUCTURE OBJECTS: ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT CHALLENGES AND OPPORTUNITIES

Забезпечення безпеки та ефективності критичної інфраструктури стає все більш актуальною проблемою в умовах швидкої технологічної трансформації та зростаючих загроз кібербезпеці. Організації, що володіють або експлуатують такі об'єкти, повинні ефективно управляти їхньою трансформацією для забезпечення стійкості та надійності. Стаття має на меті дослідити організаційні та управлінські виклики, що виникають у контексті стратегічного управління трансформацією об'єктів критичної інфраструктури, а також виявити можливості для покращення стійкості та ефективності цих об'єктів. Метою дослідження є аналіз організаційних та управлінських аспектів управління трансформацією критичної інфраструктури, виявлення ключових проблем та можливостей для покращення. Об'єктом дослідження є процес управління трансформацією критичної інфраструктури, предметом – організаційні та управлінські аспекти цього процесу. Дослідження базується на аналізі вітчизняної та зарубіжної літератури, участі у наукових конференціях та дискусіях, а також на особистому досвіді автора. Застосовані методи включають аналіз, порівняння, синтез та узагальнення отриманих даних. У дослідженні виконано аналіз організаційних та управлінських викликів управління трансформацією критичної інфраструктури, ідентифіковано ключові проблеми та запропоновано стратегії для їх вирішення. Досліджено можливості впровадження інноваційних підходів та технологій для підвищення ефективності та стійкості об'єктів інфраструктури. Висновки дослідження спрямовані на розробку рекомендацій щодо практичного впровадження стратегій управління трансформацією критичної інфраструктури з метою забезпечення її стійкості та ефективності в умовах сучасних викликів. Серед ключових організаційно-управлінських викликів у стратегічному управлінні визначені наступні: узгодженість стратегічних пріоритетів та завдань розвитку інфраструктури між різними інституційними рівнями; достатність фінансування стратегій та планів забезпечення стійкості критичної інфраструктури; виклики, пов'язані з розвитком механізмів державного управління для забезпечення реалізації стратегій; спроможність територіальних громад забезпечити реалізацію планів щодо розвитку критичної інфраструктури у різних секторах.

Ключові слова: стратегічне управління, критична інфраструктура, організаційні

виклики, управління об'єктами інфраструктури, управлінські виклики.

Ensuring the security and efficiency of critical infrastructure is becoming an increasingly urgent issue in the face of rapid technological transformation and growing cyber security threats. Organizations that own or operate such facilities must effectively manage their transformation to ensure sustainability and reliability. The article aims to investigate the organizational and management challenges that appear in the context of strategic management of the transformation of critical infrastructure objects, as well as opportunities for increasing the sustainability and efficiency of these objects. The research method is the analysis of organizational and managerial aspects of managing the transformation of critical infrastructure, identifying key problems and opportunities for improvement. The object of research is the process of managing the transformation of critical infrastructure, the subject is the organizational and managerial aspects of this process. The research is based on the analysis of domestic and foreign literature, participation in scientific conferences and discussions, as well as on the personal experience of the author. Applied methods include analysis, comparison, synthesis and generalization of the obtained data. The study analyzed the organizational and managerial challenges of managing the transformation of critical infrastructure, identified key problems and proposed strategies for solving them. The possibility of implementing innovative approaches and technologies to increase the efficiency and sustainability of infrastructure facilities was investigated. The research findings are aimed at developing recommendations for the practical implementation of critical infrastructure transformation management strategies in order to ensure its sustainability and efficiency in the face of modern challenges. Among the key organizational and management challenges in strategic management, the following are identified: consistency of strategic priorities and tasks of infrastructure development between different institutional levels; the adequacy of financing strategies and plans for ensuring the sustainability of critical infrastructure; challenges related to the development of public administration mechanisms to ensure the implementation of the strategy; the ability of territorial communities to ensure the implementation of plans for the development of critical infrastructure in various sectors.

Key words: strategic management, critical infrastructure, organizational challenges, management of infrastructure objects, management challenges.

УДК 65.012.4:004.9:351.85.004.7
DOI <https://doi.org/10.32782/pma2663-5240-2024.41.11>

Магомедов А.О.
к. іст. наук,
здобувач кафедри історії
та культури України
Університет Григорія Сковороди
в Переяславі

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасному світі критична інфраструктура є однією з основних складових забезпечення стійкості та безпеки суспільства. Однак, в умовах зростаючих загроз для безперебійного функціонування об'єктів критичної інфраструктури через технологічні, політичні та інші чинники, стає все складніше забезпечити ефективне функціонування та захист критичних інфраструктурних об'єктів. Таким чином, головним завданням є розробка стратегій управління трансформацією критичної інфраструктури, які враховують сучасні технологічні тенденції та загрози, а також забезпечують ефективну координацію між різними структурними підрозділами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність теми дослідження визначається увагою авторів до розробки проблематики, зокрема, Andersen T.J. and Sax J., Osunsanmi T.O., Okafor C.C. and Aigbavbo C.O., Trdskman T., Oke A.E. and Stephen S.S., Yusuf A.O., Orawole A., Musa N., Kadiri D.S. and Ebunoluwa E.I., Sippola K., Pellinen J., Rautiainen A., Mdttc T. and Voutilainen V., Akomea-Frimpong I., Jin, X. Osei Kyei R., Tetteh P.A., Tumpa R.J. and Pariafsai F., Adu Gyamfi T., Aigbavboa C.O. and Thwala W.D., Pieterse B., Agyekum K., Manu P., Mohandes S.R., Cheung C. and Yunusa-Kaltungo A., Ampratwum G., Tam V.W.Y. and Osei-Kyei R., Autio P., Pulkka L. and Junnila S. [1-11] та інші автори.

Мета. Метою статті є дослідження організаційних та управлінських викликів, що виникають при здійсненні стратегічного управління трансформацією об'єктів критичної інфраструктури. Крім того, мета полягає в ідентифікації можливостей для покращення стійкості та ефективності цих об'єктів.

Виклад основного матеріалу. «Стійкість критичної інфраструктури — це стан справ, який забезпечує здатність критичної інфраструктури нормально функціонувати, адаптуватися до умов, що постійно змінюються, протистояти різного роду загрозам і швидко відновлюватися» (стаття 1, пункт 23) [12]. При управлінні ризиками для об'єктів критичної інфраструктури виникають організаційні виклики, що потребують забезпечення внутрішньої координації у системі публічного управління. До початку повномасштабного військового вторгнення російської федерації українським урядом розглядалися окремі аспекти забезпечення належного управління ресурсами, включаючи фінансові, технічні та людські ресурси, як пріоритетні виклики. Управління цими ресурсами вимагає ретельного планування та ефективного викори-

стання, особливо в умовах стрімкого технологічного розвитку та зміни обставин [1, 2].

Одним із головних викликів на сьогодні є виклик повномасштабної військової агресії російської федерації, в першу чергу, щодо терористичних атак на об'єкти критичної інфраструктури та ракетні обстріли. В умовах тривалої війни, необхідно постійно оновлювати та модернізувати системи безпеки та технічні рішення для забезпечення високого рівня захисту. При вивченні управлінських вимог, пов'язаних зі стратегічним плануванням, першим аспектом, який варто врахувати, — це необхідність в розробці довгострокових стратегій розвитку критичної інфраструктури, які повинні враховувати не тільки поточні потреби, але й очікувані зміни в технологічному ландшафті, соціально-економічному середовищі та загрозах безпеки. Другим важливим аспектом є ризик-орієнтоване прийняття рішень. Управління критичною інфраструктурою пов'язане зі значними ризиками, такими як природні катастрофи, кібератаки та технічні збої. Ефективне вирішення цих ризиків вимагає систематичного аналізу, оцінки та управління ризиками на всіх рівнях управління [3].

Стратегічне управління трансформацією об'єктів критичної інфраструктури ґрунтується на принципах інтегрованого підходу, гнучкості та співпраці (див. табл. 1).

Основні аспекти стратегічного управління повинні бути сфокусовані на використанні та адаптації у всіх галузях критичної інфраструктури різноманітних сценаріїв, які можуть включати розвиток інтегрованих підходів до управління ризиками, урахування впливу російської агресії, а також покращення систем моніторингу та реагування на негативні події – рис. 1.

Додатковою можливістю є посилення співпраці та обміну даними між різними зацікавленими сторонами, такими як урядові органи, приватні компанії та академічні установи. Спільна робота може допомогти вирішити загальні виклики та забезпечити взаємодію між різними суб'єктами управління критичною інфраструктурою [11].

Вищезазначене свідчить про необхідність суттєвого вдосконалення стратегічного управління критичною інфраструктурою в умовах сучасності та можна сформулювати конкретні науково-практичні рекомендації з покращення процесів для забезпечення безпеки критичної інфраструктури:

1. Залучення широкого кола стейкхолдерів як до реагування на загрози кризових ситуацій (пряма дія у відповідь на військову агресію), так і до використання додаткових ресурсів та

Принципи та функції стратегічного управління трансформацією об'єктів критичної інфраструктури*

Принципи управління	Процедури та функції	Виклики сучасності
Інтегрований підхід [4]	Розроблення стратегічних планів трансформації	Зростання кількості ракетних обстрілів та тактика повторних обстрілів одного й того ж об'єкту критичної інфраструктури
Контингентне планування [5]	Впровадження систем моніторингу та оцінки ефективності	Адаптація до швидких змін у технологічному ландшафті шляхом впровадження систем попередження про ракетні небезпеки та можливості їх уникнення чи мінімізації наслідків
Гнучкість у прийнятті рішень [6]	Аналіз ризиків та розробка стратегій управління ними	Соціально-економічні зміни та їх вплив на інфраструктуру як наслідки війни
Співпраця та партнерство зі зацікавленими сторонами [5]	Комунікація та залучення персоналу до змін	Глобальні безпекові виклики, виклики зміни клімату та енергетичні кризи
Інноваційний підхід [7]	Постійне оновлення та вдосконалення рекомендацій	Пошук інноваційних підходів до захисту об'єктів критичної інфраструктури від ракетних обстрілів
Забезпечення безпеки та стійкості [5]	Розроблення та впровадження заходів кібербезпеки	Політичні та регуляторні зміни в умовах співпраці із союзниками щодо захисту неба та процесів відновлення пошкодженої у результаті ракетних обстрілів інфраструктури
Визначення стратегічних цілей та пріоритетів [6]	Аудит та аналіз ефективності стратегічних цілей	Технологічні ризики та виклики
Адаптивність до змін та викликів [8]	Постійне оновлення стратегій управління трансформацією	Глобалізація та її вплив на управління інфраструктурою, виклики поширення повномасштабної військової агресії російської федерації, в тому числі на європейський простір

*Джерело: сформовано автором на основі [4, 5, 6, 7, 8]

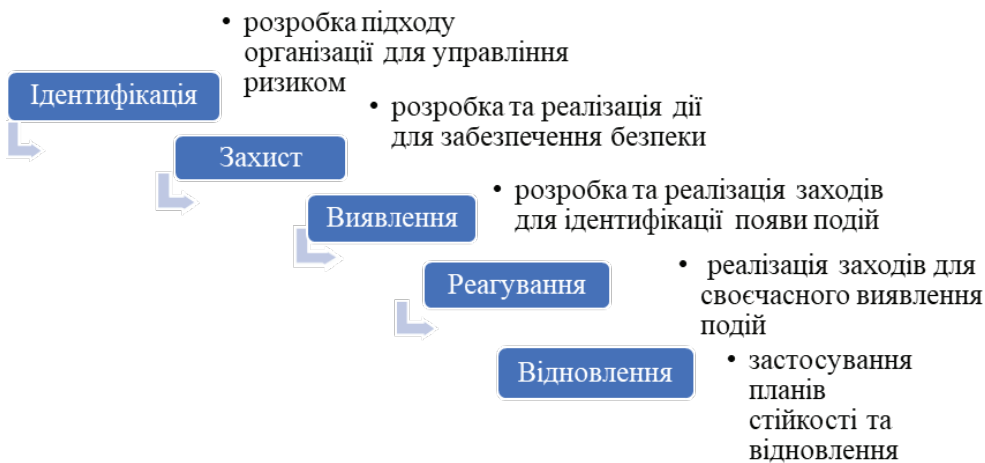

Рис. 1. Концепція стратегічного управління ризиками об'єктів критичної інфраструктури *

*Джерело: сформовано автором на основі [9-10]

можливостей відновлення об'єктів критичної інфраструктури;

2. Ідентифікація актуальних загроз у відповідній сфері планування та оцінка наслідків їх реалі-

зації з точки зору соціально-економічних аспектів та вплив на захист національних інтересів;

3. Обмін інформацією та координація дій між усіма стейкхолдерами, розробка проце-

дур і планів взаємодії на всіх етапах розвитку кризової ситуації;

4. Встановлення цільових параметрів реагування, зокрема часових рамок, на пошкодження та руйнування критичної інфраструктури;

5. Розробка конкретних заходів реагування та забезпечення сталості реалізації функцій критичної інфраструктури;

6. Інформування споживачів про пошкодження та наслідки для них, заплановані та реалізовані заходи реагування та альтернативні способи задоволення потреб споживачів;

7. Адаптація процесів впровадження стратегічних підходів відповідно до нових реалій з урахуванням отриманого досвіду повномасштабного військового вторгнення та ракетних обстрілів критичної інфраструктури.

У вересні 2023 року Кабінет Міністрів України затвердив Національний план захисту та забезпечення стійкості критичної інфраструктури України (далі – План) (Розпорядження КМУ від 19 вересня 2023 р. № 825-р), в межах якого передбачено досягнення цілей, виконання завдань, заходів за індикаторами їх реалізації міністерствами, центральними органами виконавчої влади за рахунок коштів державного бюджету на відповідний рік, а також за рахунок коштів органів місцевого самоврядування (їх місцевих бюджетів) [17].

У Державному бюджеті на 2024 рік передбачено фінансування діяльності Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України в обсязі 26,371 млрд грн, зокрема загального фонду – 23,126 млрд грн (видатки споживання – 23,125 млрд грн, видатки розвитку – 1,437 млрд грн), спеціального фонду – 3,244 млрд грн в цілях розвитку. Видатки споживання спрямовані на виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, які залучені державою, за державними гарантіями на розвиток мережі автомобільних доріг для загального користування (23,020 млрд грн) [16].

Кошти спеціального фонду бюджету будуть спрямовані на забезпечення реалізації проєктів з відновлення інфраструктури у рамках програми «Підтримка швидкого відновлення України», відновлення критично важливої інфраструктури. Крім цього, кошти державного бюджету для забезпечення діяльності Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України будуть використані для надання субвенцій місцевим бюджетам в цілях реалізації проєктів з відновлення [16].

План передбачає як вдосконалення правових механізмів посилення стійкості критичної

інфраструктури, так і розвиток організаційних, інституційних, управлінських, інформаційно-комунікаційних механізмів, а також методичного забезпечення оцінки стійкості. Серед заходів – підготовка проєктів документів стратегічного планування Адміністрацією спеціального зв'язку та секторальними органами у цій сфері; затвердження секторальних планів здійснення моніторингу рівня стійкості та безпеки об'єктів критичної інфраструктури; планів взаємодії суб'єктів, відповідальних за стійкість та безпеку; планів підтримання життєво важливих послуг та функцій інфраструктури; галузевих та регіональних програм, планів протидії загрозам (плани реагування, аварійні плани, плани відновлення, плани проведення тренувань та навчань); планів взаємодії функціональних органів у досліджуваній сфері управління; планів заходів для цивільного захисту населення, техногенної, пожежної безпеки; місцевих програм забезпечення безпеки, стійкості тощо [17].

У Київській військовій адміністрації розроблено та затверджено обласну цільову програму, спрямовану на забезпечення безпеки та стійкості об'єктів критичної інфраструктури на 2024-2027 роки з обсягом витрат у розмірі 800 млн грн щорічно за вказаний період за рахунок коштів обласного та місцевого бюджетів [13].

Територіальні громади здійснюють розробку планів дій при об'єктах критичної інфраструктури [15; 18] (наприклад, План дій при ураженні об'єктів житлового фонду та об'єктів критичної інфраструктури населених пунктів Слобідської територіальної громади в умовах воєнного стану, затверджений рішенням виконавчого комітету Слобідської селищної ради від 05 жовтня 2023 року № 86). В таких планах визначені заходи та відповідальні за їх виконання відділи, працівники, підприємства, служби. Вказані суб'єкти також здійснюють розробку моделі живучості систем постачання комунальних послуг, заходів з резервування потужностей, оцінку стійкості електричних мереж до їх здатності функціонування при додаткових навантаженнях [15].

Власне процеси управління трансформацією об'єктів критичної інфраструктури також децентралізовані та частково передані на місцевий рівень. У стратегіях (планах) розвитку та відновлення територіальних громад заплановані відповідно заходи щодо відновлення об'єктів соціальної, енергетичної, мостової, дорожньо-транспортної інфраструктури, об'єктів житлово-комунального господарства, електронних комунікаційних мереж [14].

Заходи трансформації критичної інфраструктури, їх конкретизація та планування

здійснюється на основі моделювання сценаріїв розвитку подій (в умовах війни або ж при її завершенні). Тобто на місцевому рівні стратегічне управління передбачає використання сценарного підходу для прогнозування різних можливих варіантів розвитку подій та розробки планів дії для усунення можливих проблем.

Висновки та пропозиції. Проаналізувавши виклики, пов'язані з управлінням трансформацією об'єктів критичної інфраструктури в умовах повномасштабного військового вторгнення та ракетних атак на об'єкти критичної інфраструктури, виявлено, що основними факторами, які впливають на успішність процесу, є ефективність координації між різними зацікавленими сторонами та розвиток стратегії, які враховують організаційні виклики. Власне у національному плані дій передбачено створення системи взаємодії та координації суб'єктів захисту критичної інфраструктури. Під час вивчення управлінських викликів, пов'язаних зі стратегічним плануванням, ризик-орієнтованим прийняттям рішень та забезпеченням безпеки об'єктів критичної інфраструктури, було виявлено, що зростання загроз терористичних атак та повномасштабних військових дій з боку російської федерації та технологічні інновації ставлять під загрозу безпеку та стійкість інфраструктури. Для подолання цих викликів важливо розвивати стратегічні плани, які враховують потенційні ризики, та впроваджувати сучасні технології та практики кібербезпеки, використовуючи сценарне моделювання в стратегічному управлінні розвитком критичної інфраструктури. Ключовими факторами є розвиток інтегрованих планів дій, спрямованих на покращення координації та співпраці між різними зацікавленими сторонами, а також на підвищення ефективності моніторингу та оцінки реалізації стратегічних цілей.

ЛІТЕРАТУРА:

- Andersen T.J., Sax J. Responding to Advance Upside Potential Through Interactive Strategic Control Processes. *Responding to Uncertain Conditions: New Research on Strategic Adaptation (Emerald Studies in Global Strategic Responsiveness)*, Emerald Publishing Limited, Leeds. 2023. pp. 65-89. <https://doi.org/10.1108/978-1-80455-964-220231004> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Yusuf A.O., Orawole A., Musa N.A., Kadiri D.S., Ebinoluwa E.I. Factors influencing the organisational capabilities of the public sector for implementation of building information modelling in construction projects. *International Journal of Building Pathology and Adaptation*. 2022. ISSN: 23984708. <https://doi.org/10.1108/IJBPA-01-2022-0020> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Sippola K., Pellinen J., Rautiainen A., Mättö T., Voutilainen V. The formation of municipal risk management: a comparison of seven cities. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*. 2023. Vol. 35 No. 6, pp. 219-239. <https://doi.org/10.1108/JPBAFM-01-2023-0011> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Oke A.E., Stephen S.S. Digital Technologies for Sustainable Infrastructure Management. *A Digital Path to Sustainable Infrastructure Management*. Emerald Publishing Limited, Leeds. 2024. pp. 27-35. <https://doi.org/10.1108/978-1-83797-703-120241003> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Akomea-Frimpong I., Jin X., Osei Kyei R., Tetteh P.A., Tumpa R.J., Ofori J.N.A., Pariafsai F. A review of circular economy models and success factors on public-private partnership infrastructure development. *Built Environment Project and Asset Management*. 2024. Vol. 14 No. 1, pp. 109-126. <https://doi.org/10.1108/BERAM-01-2023-0014> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Adu Gyamfi T., Aigbavboa C.O., Thwala W.D. Risk resources management influence on public-private partnership risk management in construction industry. Confirmatory factor analysis approach. *Journal of Engineering, Design and Technology*. 2022. <https://doi.org/10.1108/JEDT-12-2021-0699> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Träskman T. Smartness and thinking infrastructure: an exploration of a city becoming smart. *Journal of Public Budgeting, Accounting & Financial Management*. 2022. Vol. 34 No. 5, pp. 665-688. <https://doi.org/10.1108/JPBAFM-12-2020-0200> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Pieterse B., Agyekum K., Manu P., Mohandes S.R., Cheung C., Yunusa-Kaltungo A. Examining critical project management skills for successful delivery of major maintenance projects: insights from the United Kingdom energy sector. *Engineering, Construction and Architectural Management*. 2022. <https://doi.org/10.1108/ECAM-07-2022-0658> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Ampratwum G., Tam V.W.Y., Osei-Kyei R. Critical analysis of risks factors in using public-private partnership in building critical infrastructure resilience: a systematic review. *Construction Innovation*. 2023. Vol. 23 No. 2, pp. 360-382. <https://doi.org/10.1108/CI-10-2021-0182> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Autio P., Pulkka L., Junnila S. Creating a strategy framework for investor real estate management. *Journal of European Real Estate Research*. 2023. Vol. 16 No. 1, pp. 22-41. <https://doi.org/10.1108/JERER-09-2022-0027> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Osunsanmi T.O., Okafor C.C., Aigbavboa C.O. Critical success factors for implementing smart maintenance in the fourth industrial revolution era: a bibliometric analysis within the built environment. *Journal of Facilities Management*. 2023. <https://doi.org/10.1108/JFM-01-2023-0006> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)
- Про критичну інфраструктуру: Закон України № 1882-IX від 21.06.2024. Офіційний сайт Верховної

Ради України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, № 5, ст.13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

13. Обласна цільова програма, спрямована на забезпечення безпеки і стійкості об'єктів критичної інфраструктури Київської області на 2024-2027 роки. URL: <https://koda.gov.ua/kiivshhina/rozvytok-regionu/regionalni-cilovi-programy/> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

14. План відновлення та розвитку Бериславської міської територіальної громади. Проект Робочої групи з розроблення Плану відновлення та розвитку Бериславської міської територіальної громади на період 2023 – 2027 років. Бериславська міська військова адміністрація. м. Берислав, 2023. URL: <https://berislav-mr.gov.ua/strategichni-dokumenty/plan-vidnovlennya-ta-rozvytku-beryslavskoyi-miskoyi-terytorialnoyi-gromady/> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

15. План дій при ураженні об'єктів житлового фонду та об'єктів критичної інфраструктури населених пунктів Слобідської територіальної громади в умовах воєнного стану. URL: [https://slobidska-gromada.gov.ua/plan-dij-pri-](https://slobidska-gromada.gov.ua/plan-dij-pri-urazhenni-ob'ektiv-zhitlovogo-fondu-ta-ob'ektiv-kritichnoi-infrastrukturi-slobidskoi-teritorialnoi-gromadi-v-umovah-voennogo-voenno-14-25-04-16-10-2023/)

[urazhenni-ob'ektiv-zhitlovogo-fondu-ta-ob'ektiv-kritichnoi-infrastrukturi-slobidskoi-teritorialnoi-gromadi-v-umovah-voenno-14-25-04-16-10-2023/](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text) (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

16. Про Державний бюджет України на 2024 рік: Закон України від 09.11.2023 № 3460-IX. (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2023, №№ 97-100, ст.393). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-20#Text> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

17. Про затвердження Національного плану захисту та забезпечення безпеки та стійкості критичної інфраструктури: Розпорядження Кабінет Міністрів України від 19 вересня 2023 р. № 825-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/825-2023-r#n13> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)

18. Проект рішення виконавчого комітету №- «Про затвердження «Плану дій у випадку пошкоджень об'єктів і споруд критичної інфраструктури внаслідок військової агресії, в разі неможливості відновлення об'єктів Парафіївської селищної ради». URL: <https://parafiivska-sr.gov.ua/docs/1269551/> (відкритий доступ, дата звернення 27.03.2024, назва з екрану)